

Огляд небанківського фінансового сектору

березень 2026 року

У IV кварталі 2025 року обсяг активів страховиків зріс. У жовтні – грудні виплати ризикових страховиків збільшилися, а премії залишилися на рівні III кварталу. Водночас прибутковість ризикового сегмента за підсумками року суттєво підвищилася через зростання результатів від страхової діяльності та інвестиційних доходів. У страховиків життя премії в IV кварталі зростали швидше за виплати, а прибуток за рік збільшився завдяки вищим інвестиційним доходам, що компенсували значне зниження андеррайтингового результату. Обсяг активів кредитних спілок скоротився, знизилася переважно обсяги кредитів підприємцям та на нерухомість. Сегмент зазнав збитків через зростання адміністративних витрат і формування резервів. Обсяг активів фінансових компаній збільшився, обсяги кредитування та факторингу помітно зросли; більшість компаній залишалися прибутковими. Натомість активи ломбардів скоротилися, попри збільшення обсягів кредитування, а прибутковість і показники рентабельності погіршилися.

Структура та проникнення сектору

Загалом у IV кварталі з Реєстру виключено дев'ять фінансових компаній та по три страховики, кредитні спілки і ломбарди. Більшість із них покинули ринок за рішенням регулятора, через порушення ліцензійних умов. Загалом у 2025 році припинили діяльність 105 установ, переважно фінансові компанії. Натомість зареєстровано лише дві нові фінкомпанії.

Упродовж IV кварталу анульовано ліцензії 19 установам, з яких половина – фінансові компанії. Трьом фінансовим компаніям було поновлено дію ліцензій.

У жовтні – грудні загальні обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг збільшилися на 10.1% (-0.2% р/р). Найбільше зріс обсяг активів фінансових компаній – на 11.5% (-7.1% р/р), таке збільшення обсягу активів забезпечила державна установа “Укрфінжитло”. Обсяг активів страховиків¹ збільшився на 6.9% (29.4% р/р). Водночас обсяг активів ломбардів скоротився на 5.9% (3.7% р/р) – уперше з I кварталу 2024 року. Обсяг активів кредитних спілок і далі зменшувався – на 3.4% кв/кв (-7.9% р/р). Частка НБФУ, нагляд за якими здійснює НБУ, в активах фінансового сектору впродовж IV кварталу дещо знизилася і сягнула історично найнижчого рівня – 8.8% на кінець грудня 2025 року.

Ризикові страховики

У IV кварталі ринок покинули три ризикових страховики, а кількість активних компаній за рік скоротилася з 55 до 47 фінустанов. Обсяг активів ризикових страховиків у IV кварталі зріс на 8.0% (37.9% р/р). Прийнятні активи на покриття технічних резервів за квартал збільшилися на 6.8% (44.9% р/р), а частка високоліквідних складових (кошти в банках, державні цінні папери та кошти в

МТСБУ) в прийнятних активах зросла впродовж року на 1 в. п. – до 85.1%.

Частка п'яти найбільших страховиків за обсягом премій за 2025 рік зросла з 41.8% до 43.7%, а десяти – з 70.3% до 73.9%.

У жовтні – грудні премії з ризикового страхування незначно скоротилися – на 0.2% (36.3% р/р). Упродовж кварталу суттєве зменшення премій за страхуванням здоров'я та “Зеленою картою” нівелювало їх збільшення за іншими лініями бізнесу. На відміну від премій, виплати у IV кварталі збільшилися на 22.2% (39.7% р/р). Тож ануалізований рівень виплат ризикових страховиків у IV кварталі підвищився на 0.5 в. п. – до 37.6%.

У IV кварталі премії за ОСЦПВ зросли на 6.2%, а протягом року збільшилися удвічі через зростання вартості страхових полісів після переходу до вільного ціноутворення. Серед інших продуктів транспортного страхування премії зросли за КАСКО (6.7% кв/кв), проте скоротилися за “Зеленою картою” (-11.2% кв/кв). У цілому за 2025 рік страхові платежі за “Зеленою картою” вперше скоротилися з початку повномасштабної війни (-3.9% р/р), що зумовлено змінами у трендах міжнародних перевезень. Премії зі страхування здоров'я (-19.2% кв/кв) та асистансу (-36.4% кв/кв) скоротилися через сезонні чинники. Серед основних продуктів ризикового страхування найбільше зросли премії за страхуванням майна та вогневих ризиків (30.1% кв/кв), чому сприяє популяризація продуктів страхування майна від воєнних ризиків та відновлення практики страхування заставного майна. За іншими лініями бізнесу в IV кварталі премії зросли за страхуванням відповідальності (10.6% кв/кв) та фінансових ризиків (9.7% кв/кв), проте скоротилися за страхуванням вантажів і багажу (-17.4% кв/кв). Транспортне страхування домінувало у портфелі

¹ Згідно з регуляторними вимогами здійснюється оцінка технічних резервів і технічних резервів за договорами вихідного перестраховування.

ризикового страхування, а його частка у преміях сегмента за рік зросла майже на 5 в. п. – до 66.9%.

У 2025 році рівень виплат серед найбільших ліній бізнесу найсуттєвіше знизився за ОСЦПВ – з 44.4% до 29%. Це було спричинено зростанням вартості страхових полісів за цим продуктом після оновлення закону про “автоцивілку” та правил ціноутворення. У майбутньому рівень виплат за ОСЦПВ зростатиме через здорожчання середнього страхового збитку. Рівень виплат за КАСКО за рік незначно зріс – на 1 в. п. до 48.5%, а за продуктом “Зелена картка” підвищився на 6 в. п. – до 45.2%, що було зумовлено зростанням витрат на врегулювання страхових випадків у країнах ЄС. Рівень виплат за страхуванням здоров'я змінився несуттєво і становив 54.2%, а за асиансом знизився на 10 в. п. – до 20.5% через значне зростання обсягів премій за цим продуктом. Через значну виплати одного великого страховика рівень виплат за страхуванням майна та вогневих ризиків протягом року зріс на 15 в. п. – до 36.2%.

Структура каналів збуту найпопулярніших страхових продуктів ризикового страхування впродовж року суттєво не змінилася: найвагомішою зміною було зростання частки онлайн-агрегаторів у структурі продажів ОСЦПВ та “Зеленої картки”.

Як і в попередні роки, у IV кварталі обсяг премій, переданих у перестраховання, скоротився (-7.9% кв/кв), а сума премій, переданих на перестраховання на внутрішньому ринку, скоротилася майже вдвічі за 2025 рік. Загалом частка перестрахових премій у преміях ризикових страховиків протягом року майже не змінилась і становила 9.4%. У структурі перестрахових премій, як і раніше, домінували компанії-нерезиденти.

Упродовж IV кварталу резерв збитків ризикових страховиків збільшився на 2% (24.7% р/р). Значне зростання резервів збитків за ОСЦПВ та “Зеленою картою” було компенсовано зниженням резервів за страхуванням майна та відповідальності. Рівні покриття премій та виплат резервами надалі знижуються.

У жовтні – грудні ануалізований коефіцієнт нетто-збитковості зріс (погіршився) на 0.5 в. п. – до 49.4%. Основним чинником зростання цього показника операційної діяльності було значне збільшення обсягів страхових виплат. Водночас завдяки зниженню коефіцієнта нетто-витрат на 1 в. п. нетто-комбінований коефіцієнт протягом кварталу утримався на рівні 97.6%. У 2025 році коефіцієнт нетто-ефективності інвестиційної діяльності незначно варіювався і на сьогодні становить близько 8.5%. У підсумку протягом кварталу коефіцієнт нетто-ефективності діяльності майже не змінився і становив 89.1%.

Чистий прибуток ризикових страховиків у 2025 році зріс удвічі порівняно з попереднім роком – до 5 млрд грн. Суттєве зростання прибутковості ризикового сегмента забезпечило значне збільшення результату від страхової діяльності у більшості компаній сегмента та вищі інвестиційні доходи, ніж торік. У IV кварталі один ризиковий страховик порушував нормативи мінімального

капіталу (MCR) та капіталу платоспроможності (SCR), а в однієї компанії норматив SCR був у межах 100–120%.

Страховики життя

У 2025 році кількість страховиків життя не змінилася і становила 10 фінустанов. У IV кварталі обсяг активів страховиків життя зріс на 4.8% (14.8% р/р). Прийнятні активи на покриття технічних резервів упродовж кварталу також зросли на 3% (10.7% р/р), а частка високоліквідних складових у прийнятних активах (кошти в банках та державні цінні папери) становила 95%.

Концентрація сегмента страхування життя за рік майже не змінилася. Частка трьох найбільших фінустанов за обсягом технічних резервів становить близько двох третин ринку, а найбільшого страховика за обсягом премій – майже половину.

У жовтні – грудні премії зі страхування життя сезонно збільшилися – на 13.9% (3.6% р/р). Зростання сегмента забезпечили продукти класичного накопичувального страхування життя, частка премій за якими у портфелі збільшилася за рік на 3 в. п. – до 72%. За результатами 2025 року частка премій за страховими договорами, що почали діяти в попередніх роках, дещо зросла і становить уже понад три чверті портфеля. Страхування здоров'я у структурі премій страховиків життя становило 3.8%.

Страхові виплати в IV кварталі зросли лише на 0.1% (13.6% р/р). Попри нижчі темпи збільшення виплат порівняно з преміями протягом кварталу, ануалізований рівень виплат зі страхування життя підвищився за квартал на 1 в. п. – до 30%. Частка ануітетних виплат зі страхування життя протягом року майже не змінилася і становила 12.4%. Виплати викупних сум за рік скоротилися на 9% до 321 млн грн.

У 2025 році фінансовий результат страховиків життя сягнув 1.8 млрд грн, що на 33.2% більше, ніж за попередній рік. Зростання прибутку фінустанов забезпечили вищі чисті фінансові та інвестиційні доходи, що компенсували значне скорочення доходів від страхової діяльності. У IV кварталі один страховик життя порушував нормативи SCR та MCR.

Кредитні спілки

У IV кварталі зменшився обсяг активів та кількість кредитних спілок. Більшою мірою скоротились активи установ, що не залучають депозити, – на 25.4% кв/кв (-34.2% р/р). Із цієї категорії виключено велику кредитну спілку, яка раніше працювала тільки на додаткових пайових внесках, а з IV кварталу почала залучати депозити. У цілому за рік скорочення обсягу активів сегмента пришвидшилося – до 7.9%. На кінець року обсяги активів становили близько 55% від рівня кінця 2021 року, а кількість спілок – майже третину довоєнного рівня.

Кредитний портфель сегмента зменшився за квартал на 5.4% кв/кв (-8.5% р/р). Найбільший вплив мало скорочення обсягів нових кредитів підприємцям та на придбання, будівництво, ремонт нерухомості. Обсяг нових кредитів зменшився за IV квартал тими самими темпами, що і до відповідного кварталу минулого року, –

на 13.3%. Серед них частка коротких кредитів – незмінно 40%, проте зросла до 26.6% частка кредитів на строк більше трьох років – на 3.1 в. п. за квартал та на 13.7 в. п. у річному вимірі. Водночас пришвидшилося погашення кредитів. Заявлена середня частка непрацюючих кредитів членів кредитних спілок залишилася в межах 30%.

Чистий процентний дохід кредитних спілок за IV квартал зріс на 2.8% (13.5% р/р). Однак адміністративні витрати збільшилися на 10.8% (0.4% р/р), що знову погіршило співвідношення операційних витрат та доходів, яке зросло до 104%. Водночас значно підвищилися витрати на формування резервів під очікувані кредитні збитки. Це спричинило збитки сегмента в IV кварталі та зменшення прибутковості в цілому за 2025 рік.

Збитки кредитних спілок зумовили зменшення власного капіталу за квартал на 3.4% (5.2% р/р). Тривало повільне зменшення депозитів членів кредитних спілок – на 2.6% кв/кв (-12.8% р/р). Водночас пришвидшилося вилучення додаткових пайових внесків (-16.2% кв/кв, -30.9% р/р) через уведення з жовтня 2025 року заборони на здійснення розподілу / нарахувань на пайові внески у вигляді процентів, крім спрямування такого доходу / прибутку на збільшення резервного капіталу.

На початку 2026 року лише одна збиткова депозитна кредитна спілка порушила нормативи достатності регулятивного капіталу (H1) та достатності капіталу 1 рівня (H2). Усі кредитні спілки, що залишилися на ринку, мали належний запас ліквідності.

Фінансові компанії та ломбарди

Обсяг активів фінансових компаній у IV кварталі зріс на 11.5%, однак у річному вимірі скоротився на 7.1% через припинення діяльності близько 70 компаній. Обсяг наданих фінансових послуг у жовтні – грудні збільшився на 5.3% кв/кв. Найбільший внесок забезпечило зростання кредитування та факторингових операцій. Річний обсяг наданих фінансових послуг у 2025 році вперше з початку повномасштабного вторгнення перевищив довоєнний показник 2021 року.

У IV кварталі обсяг нових кредитів зріс на 20.4% кв/кв (48.1% р/р). Нові кредити бізнесу збільшилися на 21.2% кв/кв (62.0% р/р) і досягли найвищого рівня з початку повномасштабної війни. У роздрібному сегменті обсяг нових кредитів зріс на 19.2% кв/кв (29.0% р/р). Загальний обсяг нових кредитів у 2025 році був більшим за показник 2024 року на 33.9% і вперше перевищив довоєнні обсяги кредитування.

Кредитний портфель фінансових компаній досяг історично найвищого рівня. Загалом портфель збільшився на 3.6% кв/кв (41.0% р/р): корпоративні кредити зросли на 1.7% кв/кв (41.5% р/р), а портфель фізичних осіб – на 10.7% кв/кв (39.4% р/р).

Фінансові компанії нарощували обсяги операцій із викупу заборгованості: у IV кварталі вони збільшилися на 6.5% кв/кв (59.1% р/р). Проте обсяг класичного

факторингу (фінансування дебіторської заборгованості) після чотирьох кварталів зростання скоротився на 9.1% у жовтні – грудні. Обсяги фінансового лізингу зменшилися на 3.4% кв/кв (27.6% р/р). У IV кварталі обсяг наданих гарантій зменшився на 14.6%, майже всі гарантії стосувалися сплати митних платежів.

За 2025 рік сегмент фінансових компаній був прибутковим: прибутки отримали майже 90% установ. Більше половини всього прибутку сегмента забезпечила державна установа “Укрфінжитло” – оператор програми “єОселя”. Рентабельність капіталу фінансових компаній була дещо нижчою, ніж рік тому.

Станом на 1 січня 2026 року, як і квартал тому, лише одна фінансова компанія не дотримувалася вимоги до мінімального розміру власного капіталу.

У IV кварталі обсяг активів ломбардів зменшився на 5.9% (3.7% р/р), а обсяг нових кредитів зріс на 3.1% (6.0% р/р). Доходи від надання фінансових послуг та від реалізації застави скоротилися, однак сегмент у жовтні – грудні був прибутковим, хоча прибуток був на 75% меншим, ніж у попередньому кварталі. Показники рентабельності дещо погіршилися. Обсяг власного капіталу зменшився на 18.0% кв/кв (-19.3% р/р).

Перспективи та ризики

У листопаді НБУ уніфікував вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг. Було визначено порядок подання інформації про структуру власності, поширено вимоги на філії іноземних установ та визначено порядок застосування наглядового професійного судження.

У грудні регулятор установив вимоги до організації інформаційної безпеки та кіберзахисту для надавачів небанківських фінансових послуг. Нові правила визначають підходи до управління кіберризиками, реагування на кіберінциденти та контролю доступу до інформаційних систем. Учасники ринку мають один рік для приведення діяльності у відповідність до вимог.

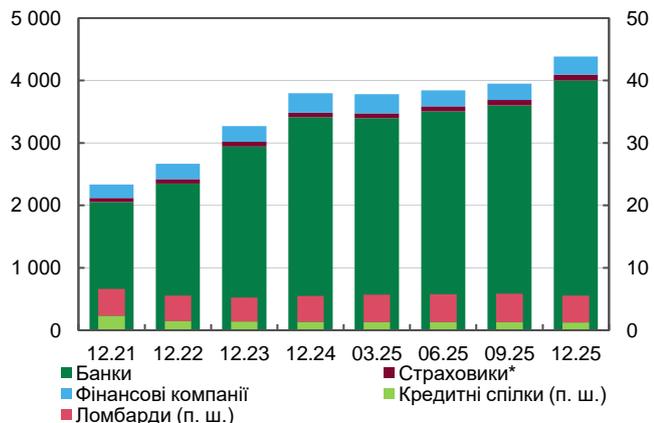
У січні 2026 року НБУ вперше оприлюднив перелік значимих фінансових компаній – до нього увійшли 53 установи. Статус значимих отримали компанії, що мають вагомую частку ринку, належать до фінансових груп, беруть участь у держпрограмах або становлять підвищений ризик для споживачів. Для них передбачено посилені вимоги до корпоративного управління, планування діяльності та розкриття інформації, а привести діяльність у відповідність до нових правил компанії мають до 1 липня 2026 року.

З 1 квітня 2026 року діятимуть оновлені правила подання звітності. Вони передбачають зміну подання окремих звітів страховиків із квартальної на місячну періодичність, зміну періодичності подання деяких звітів кредитних спілок на місячну наростаючим підсумком з початку року, а також запровадження нових файлів звітності для страховиків, фінансових компаній і ломбардів.

Структура та проникнення сектору

У IV кварталі обсяг активів надавачів небанківських фінансових послуг збільшився. Зросли обсяги активів у фінансових компаній і страховиків, а в ломбардів і кредитних спілок – скоротилися. Упродовж жовтня – грудня було зареєстровано дві нові фінансові компанії, однак кількість установ у Реєстрі зменшилася на 16.

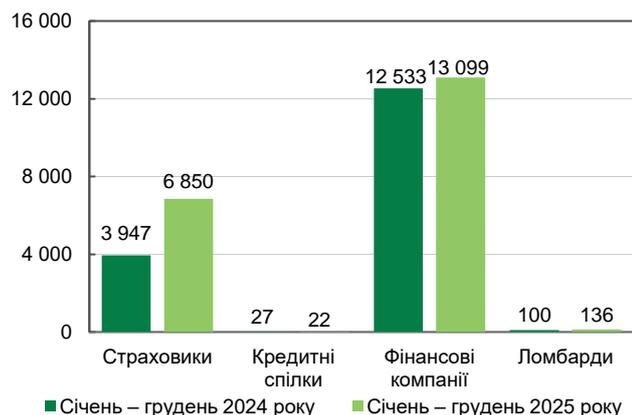
Графік 1. Структура активів фінансового сектору, млрд грн

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

За результатами 2025 року всі сегменти надавачів небанківських фінансових послуг були прибутковими.

Графік 3. Чистий фінансовий результат надавачів небанківських фінансових послуг, млн грн

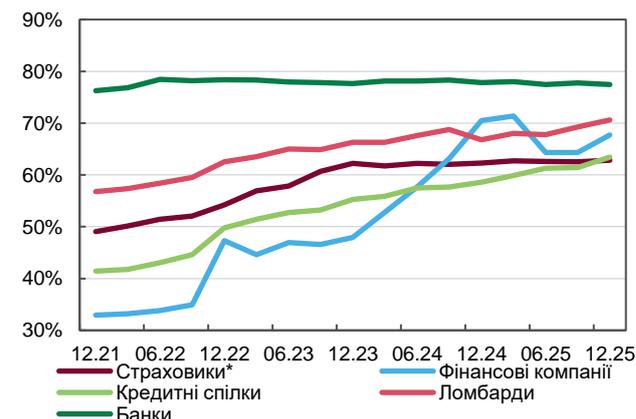
Графік 2. Кількість надавачів фінансових послуг

* З 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

На кінець 2025 року концентрація усіх сегментів ринку підвищилася.

Графік 4. Частка активів десяти найбільших установ у сегментах

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

У жовтні – грудні обсяг активів надавачів небанківських фінансових послуг збільшився на 10.1% (-0.2% р/р), а банків – на 11.0%. Загальна частка НБФУ в активах фінансового сектору залишилася історично низькою – 8.8% на кінець грудня.

Таблиця. Фінансові установи, регулювання та нагляд за якими здійснює НБУ*

		2021	2022	2023	2024	03.2025	06.2025	09.2025	12.2025	Зміна за IV квартал
Страховики	Активи, млн грн	64 737	70 298	74 412	72 530**	76 906**	81 656**	87 759**	93 854**	6.9%
	Кількість	155	128	101	65	63	62	60	57	-3
Кредитні спілки, у т. ч. ОКС***	Активи, млн грн	2 279	1 449	1 422	1 357	1 323	1 299	1 293	1 249	-3.4%
	Кількість	278	162	133	104	98	93	88	85	-3
Фінансові компанії	Активи, млн грн	216 406	243 997	250 454	310 741	307 079	256 815	258 888	288 714	11.5%
	Кількість	922	760	559	479	451	432	418	411	-7
Ломбарди	Активи, млн грн	4 289	4 101	3 847	4 130	4 377	4 461	4 553	4 283	-5.9%
	Кількість	261	183	146	109	108	105	104	101	-3
Банки	Активи, млн грн	2 053 232	2 351 678	2 944 684	3 414 920	3 397 458	3 507 741	3 603 613	4 000 600	11.0%
	Кількість	71	67	63	62	60	60	60	61	1

* Разом зі звітністю за IV квартал 2025 року НБФУ мали змогу уточнити дані звітності за III квартал 2025 року. Через це деякі показники, зокрема розмір активів, було ретроспективно уточнено.

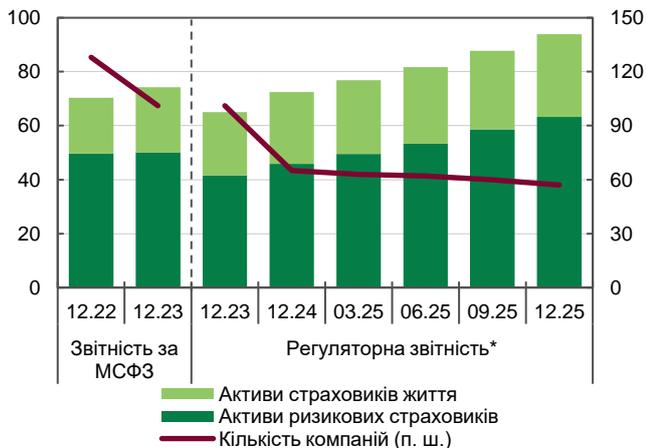
** Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

*** ОКС – об'єднані кредитні спілки, засновані іншими кредитними спілками на кооперативних засадах: Об'єднана кредитна спілка Національної асоціації кредитних спілок України (ОКС НАКСУ) та Українська об'єднана кредитна спілка (УОКС).

Страховики

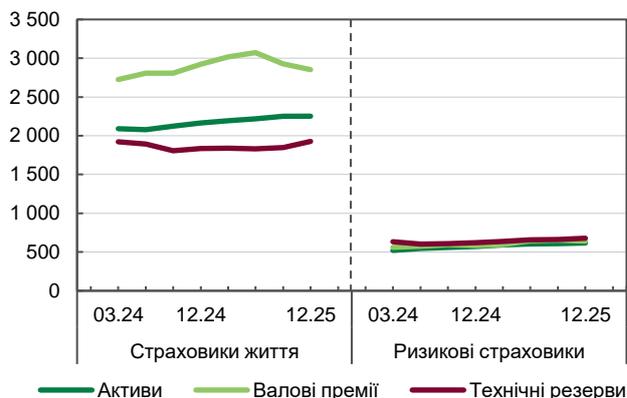
У IV кварталі активи ризикових страховиків зросли на 8%, а страховиків життя – на 4.8%. Протягом кварталу страховий ринок покинули три компанії з ризикового сегмента.

Графік 5. Обсяг активів страховиків та їхня кількість, млрд грн

* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів.

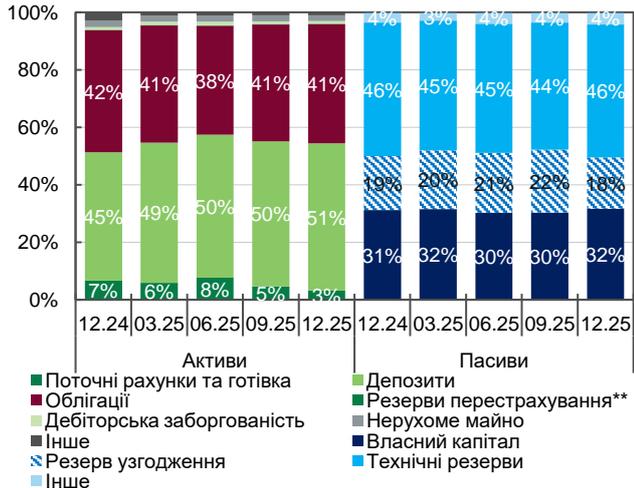
Графік 6. Рівень концентрації страхового ринку за показником ННІ*

* Індекс Херфіндаля – Хіршмана (ННІ) – індикатор концентрації на страховому ринку. Розраховується як сума квадратів часток окремих страховиків у загальному обсязі. Може набувати значень від 0 до 10 000 (до 1 000 – ринок є слабо концентрованим).

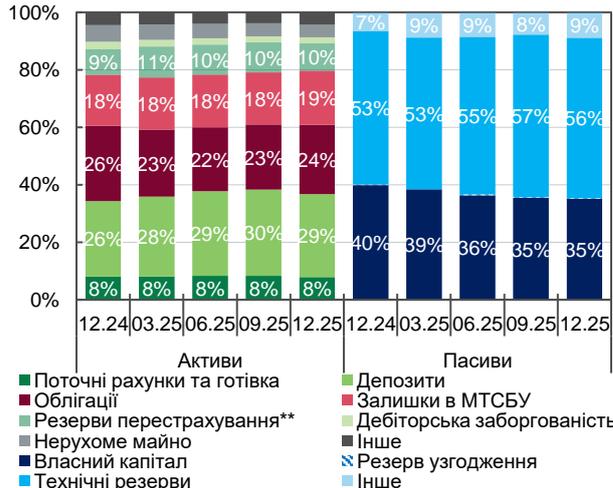
У IV кварталі в активах страховиків життя скоротилася частка поточних рахунків, а структура активів ризикових страховиків не зазнала значних змін.

Графік 7. Структура активів та пасивів* страховиків життя

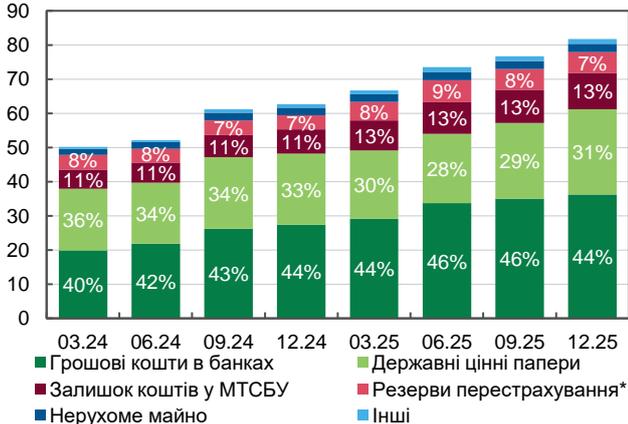
* Дані регуляторної звітності відображають обсяги активів і зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім технічних резервів. ** Технічні резерви за договорами вихідного перестраховування.

Графік 8. Структура активів та пасивів* ризикових страховиків

У IV кварталі прийнятні активи на покриття технічних резервів страховиків зросли на 5.6%. У структурі обох сегментів ринку зросла частка облігацій.

Графік 9. Структура прийнятних активів на покриття технічних резервів страховиків, млрд грн

* Технічні резерви за договорами вихідного перестраховування.

У IV кварталі страхові премії страховиків життя зросли на 14%, а ризикових страховиків майже не змінилися.

Графік 10. Премії та рівень виплат за видами страхування, млрд грн

Як і минулоріч, у IV кварталі обсяг страхових премій, переданих у перестраховання, скоротився на 7.9%. У 2025 році за найбільшими лініями бізнесу рівень виплат зріс, крім ОСЦПВ, що вперше стало лідером за обсягом премій після переходу на ринкове ціноутворення.

Графік 11. Премії, належні перестраховикам, рівень виплат та коефіцієнт утримання, млрд грн

* Рівень виплат розраховано в річному вимірі.
** Відношення чистих премій до валових премій.

Графік 12. Страхові премії та виплати за найпоширенішими лініями бізнесу в 2025 році, млрд грн

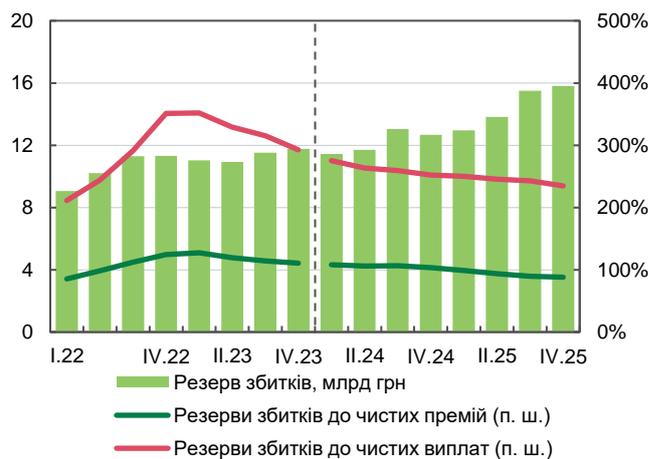
Значення у відсотках відображають рівень виплат відповідного продукту.

У 2025 році зростає частка продажів страхових полісів через агентську мережу для продуктів страхування життя та через онлайн-агрегатори за ОСЦПВ та "Зеленою картою". Попри зростання резерву збитків ризикових страховиків на 2% у IV кварталі, коефіцієнти резервування надалі знижуються.

Графік 13. Структура валових страхових премій за найбільшими страховими продуктами в розрізі каналів продажу в 2025 році

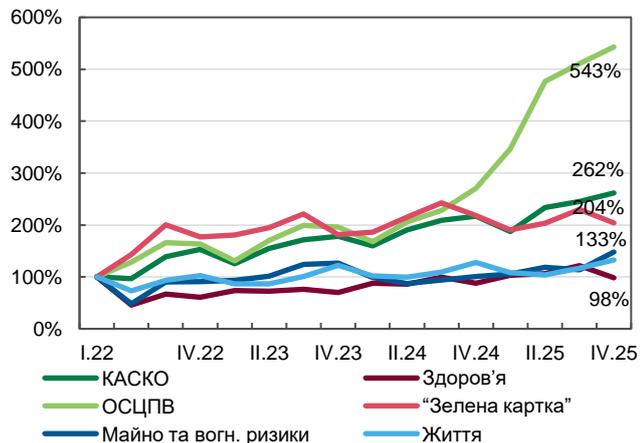

Графік 14. Коефіцієнти резервування ризикового страхування

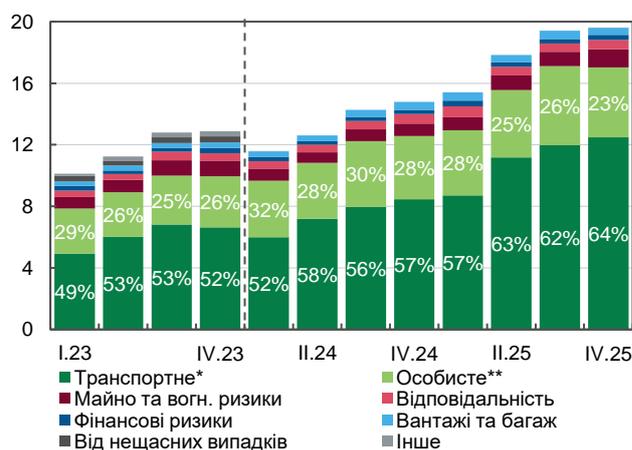

У IV кварталі страхові премії демонстрували різну динаміку за найбільшими лініями бізнесу: збільшилися за ОСЦПВ, КАСКО, страхуванням життя та майна і вогневих ризиків, але зменшилися за "Зеленою картою" та страхуванням здоров'я.

Графік 15. Страхові премії за найбільшими лініями бізнесу, I квартал 2022 року = 100%

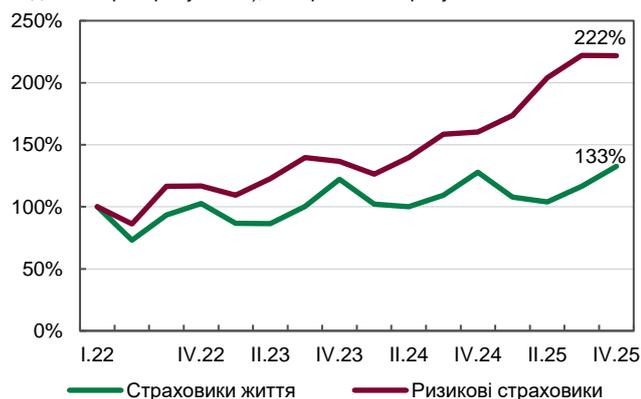
Графік 16. Структура страхових премій за основними лініями бізнесу, млрд грн

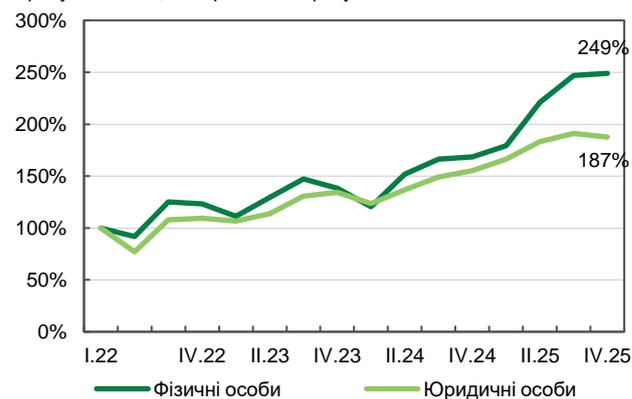
* КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка".
** Життя, здоров'я, асистанс.

У IV кварталі страхові премії в роздільному сегменті дещо зросли, а в корпоративному – скоротилися.

Графік 17. Валові страхові премії за видами страхування (без вхідного перестраховування), I квартал 2022 року = 100%

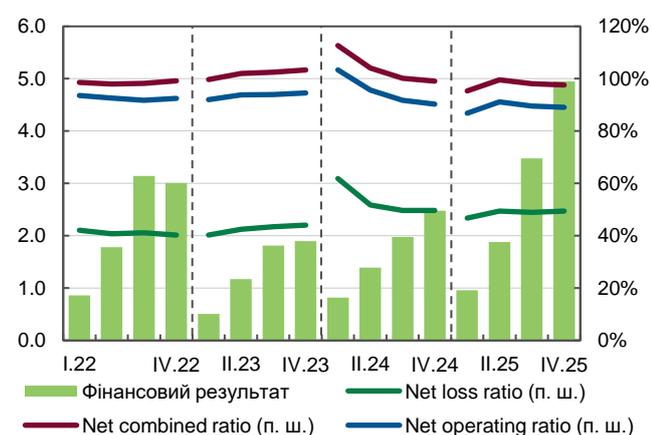

Графік 18. Премії з ризикового страхування в розрізі типів страхувальників, I квартал 2022 року = 100%

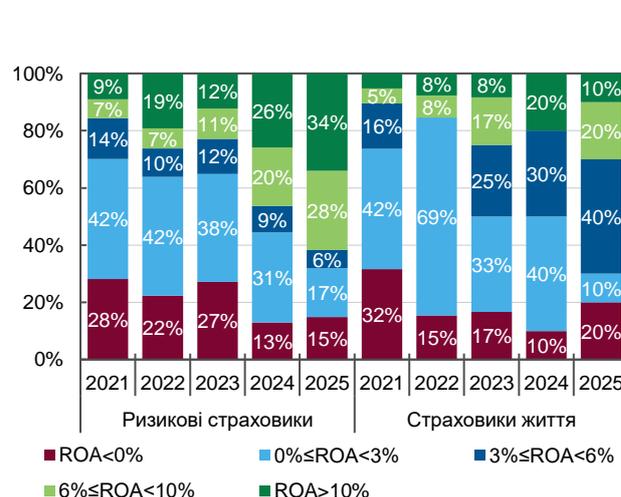

У IV кварталі ануалізований коефіцієнт нетто-ефективності ризикових страховиків майже не змінився: незначне підвищення (погіршення) коефіцієнта нетто-збитковості було компенсовано зниженням (покращенням) коефіцієнта нетто-витрат. За 2025 рік частка страховиків з високим рівнем рентабельності активів зростає в обох сегментах ринку.

Графік 19. Фінансовий результат наростаючим підсумком і показники діяльності ризикових страховиків у нетто-вимірі, млрд грн

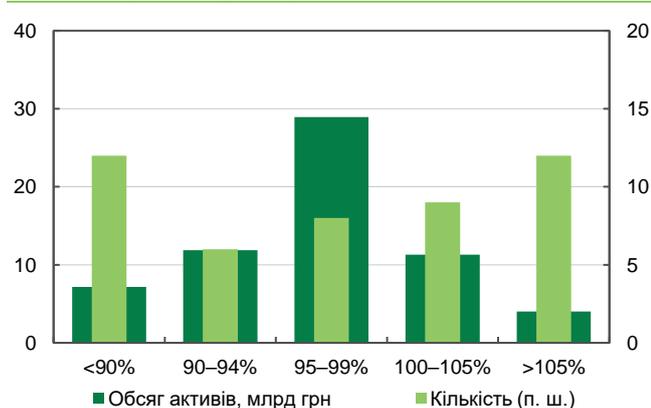
Графік 20. Розподіл страховиків за рентабельністю активів

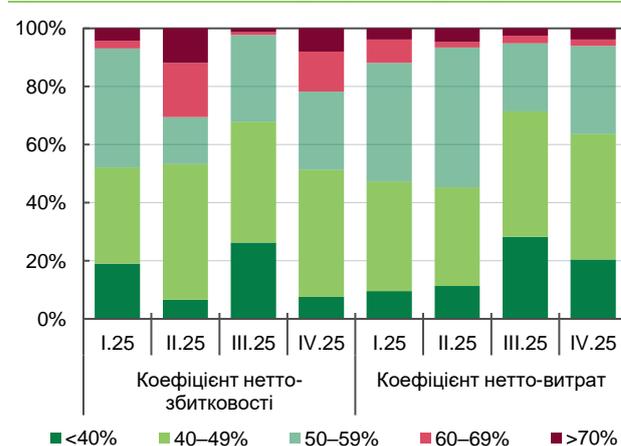
Показники операційної діяльності в 2024 році ануалізовано наростаючим підсумком із початку року через зміну підходу до розрахунку.

У 2025 році більше половини ризикових страховиків, частка яких у активах ризикового сегмента становила три чверті, були операційно прибутковими (нетто-комбінований коефіцієнт <100%). Показники операційної діяльності страховиків дещо погіршилися у IV кварталі.

Графік 21. Розподіл значень нетто-комбінованого коефіцієнта ризикових страховиків у 2025 році

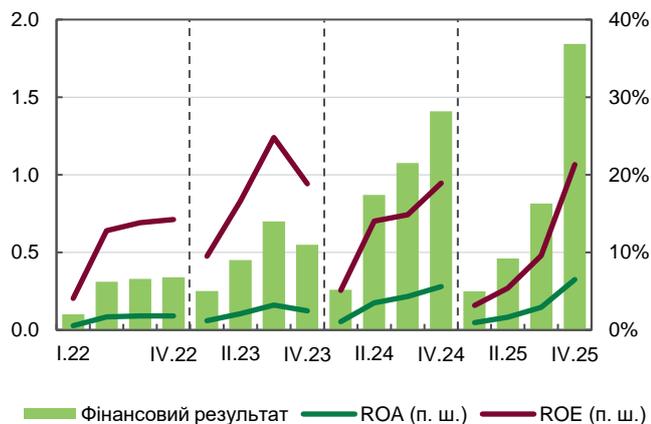

Графік 22. Розподіл показників операційної діяльності ризикових страховиків за обсягом активів у кварталному вимірі

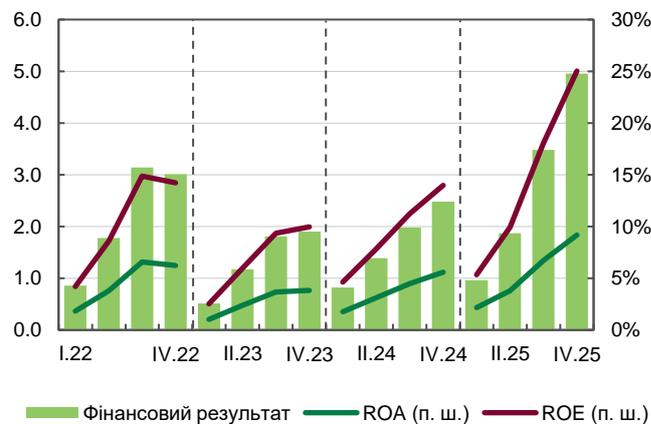

Фінансовий результат страховиків життя у 2025 році зріс майже на третину порівняно з попереднім роком – до 1.8 млрд грн. Чистий прибуток ризикових страховиків протягом року зріс удвічі до 5 млрд грн, рентабельність капіталу збільшилася на 11 в. п. – до 25%. Високі інвестиційні доходи забезпечують зростання прибутковості сектору.

Графік 23. Фінансовий результат страховиків життя наростаючим підсумком, млрд грн

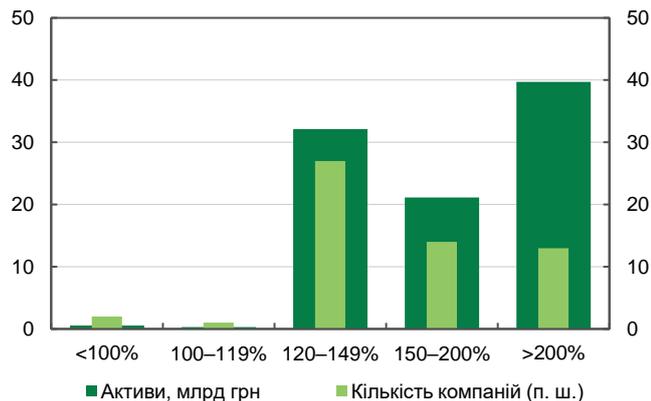

Графік 24. Фінансовий результат ризикових страховиків наростаючим підсумком, млрд грн

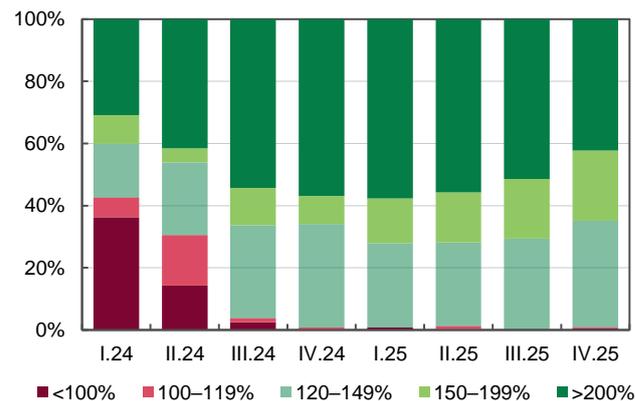

У IV кварталі два страховики порушували вимоги до капіталу платоспроможності (SCR) та мінімального капіталу (MCR), а в однієї компанії норматив SCR був у межах 100–120%.

Графік 25. Розподіл кількості та розміру активів страховиків* за достатністю прийнятого регулятивного капіталу для виконання SCR станом на 1 січня 2026 року

Графік 26. Розподіл активів страховиків за достатністю прийнятого регулятивного капіталу для виконання SCR

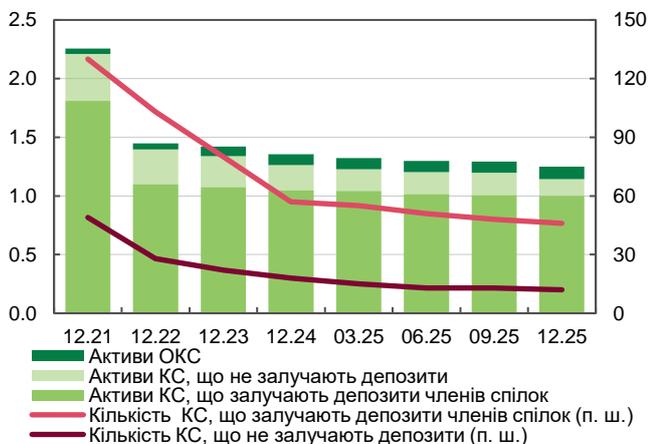

* Графік побудовано на підставі даних 57 компаній.

Кредитні спілки

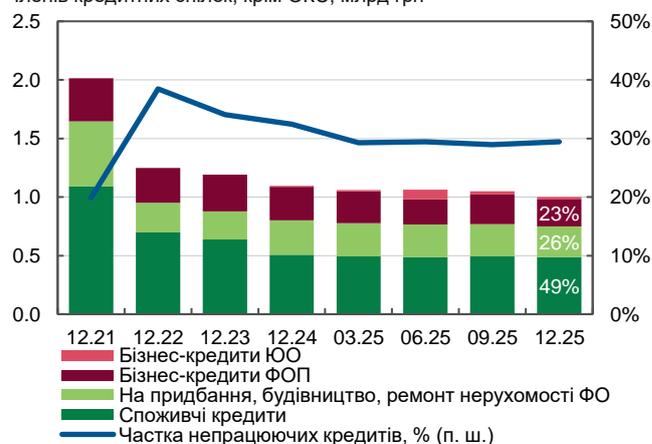
У IV кварталі активи кредитних спілок зменшилися на 3.4%. Частка активів депозитних установ зросла до 80% через те, що одна кредитна спілка розпочала залучення депозитів.

Графік 27. Загальні активи кредитних спілок, млрд грн

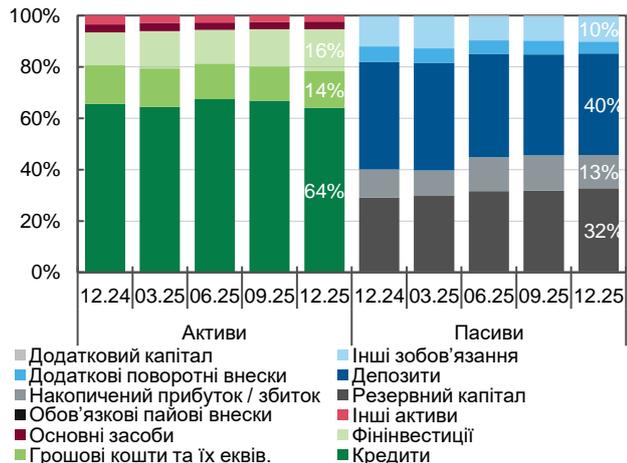
За IV квартал кредити скоротилися на 5.4% переважно за рахунок позик на бізнес-потреби та нерухомість. Майже незмінною залишається якість кредитного портфеля.

Графік 28. Структура основної суми заборгованості за кредитами членів кредитних спілок, крім ОКС, млрд грн

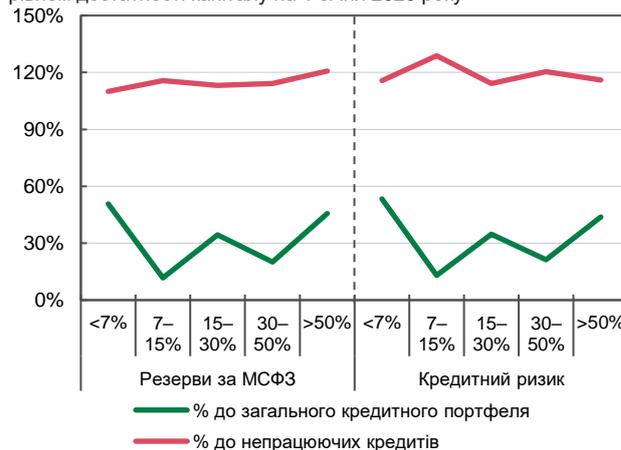
Тривало зниження частки кредитів у активах. Натомість зросла частка грошових коштів і фінінвестицій, серед яких переважають депозити строком від трьох місяців до року. У структурі фондування зросла частка депозитів та резервного капіталу.

Графік 29. Структура активів та пасивів кредитних спілок

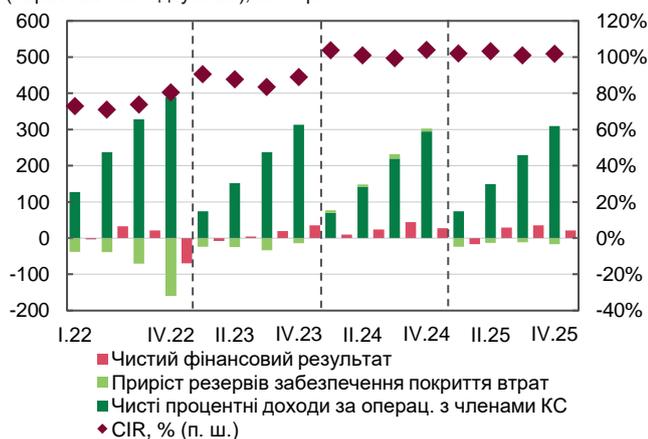
Лише у кредитних спілках з високим рівнем достатності капіталу, крім ОКС, резерви дещо перевищили кредитний ризик; у решти спілок – відповідність їх обсягів. Майже у всіх установ резерви та кредитний ризик покривають непрацюючі кредити.

Графік 30. Рівень резервування кредитів кредитних спілок за рівнем достатності капіталу на 1 січня 2026 року

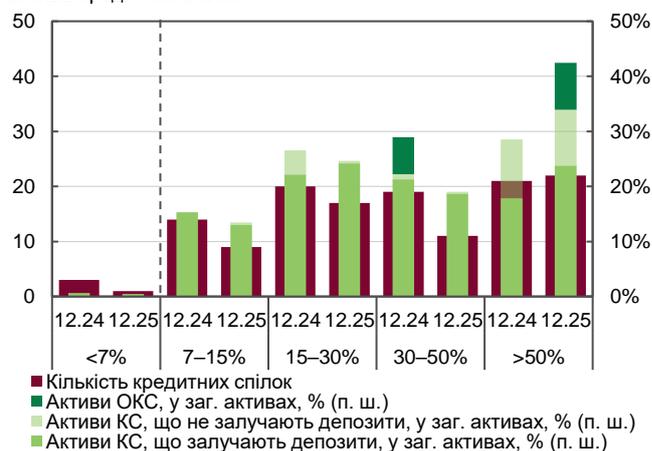
Наприкінці 2025 року кредитні спілки залишалися операційно збитковими через високі адміністративні витрати.

Графік 31. Операційна ефективність діяльності кредитних спілок (наростаючим підсумком), млн грн

Станом на 1 січня 2026 року лише одна спілка порушила норматив достатності капіталу (Н1). Більше третини кредитних спілок, включаючи ОКС, із 40% активів мають норматив Н1 вищий за 50%.

Графік 32. Розподіл нормативів достатності капіталу* за часткою активів кредитних спілок

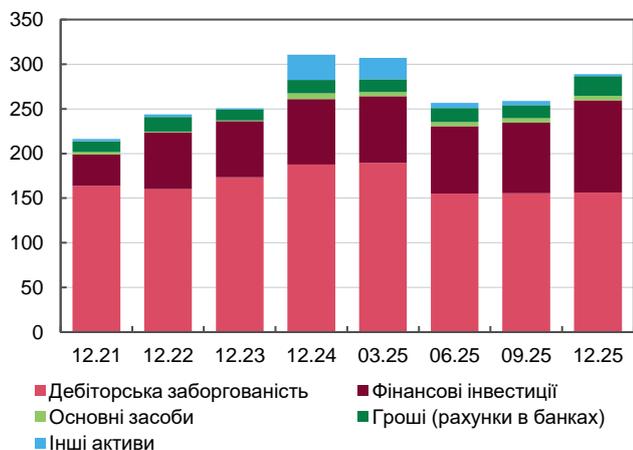

* На 1 січня 2025 року використано основний капітал, з січня 2025 року введено регулятивний капітал для оцінки нормативу Н1.

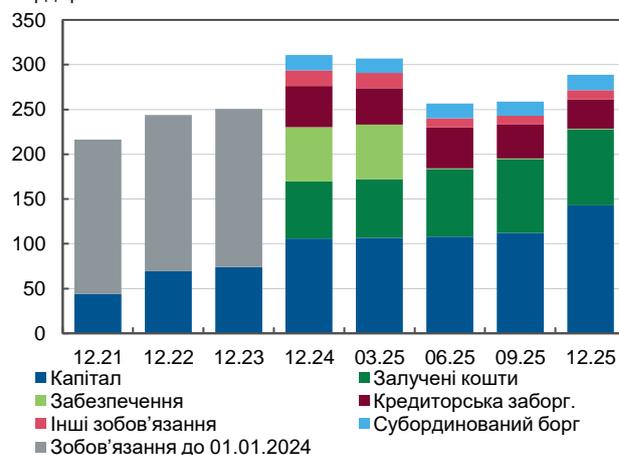
Фінансові компанії

У IV кварталі обсяг активів фінансових компаній збільшився на 11.5% (-7.1% р/р). Зокрема, обсяг активів найбільшої фінкомпанії “Укрфінжитло” зріс на 30.8% за квартал. Без урахування цієї компанії обсяг активів сегмента скоротився на 2.0% кв/кв. Структура активів фінансових компаній залишилася незмінною, а капітал зріс на 27.6% кв/кв (35.0% р/р) також завдяки збільшенню капіталу державної установи “Укрфінжитло”.

Графік 33. Структура активів фінансових компаній, млрд грн

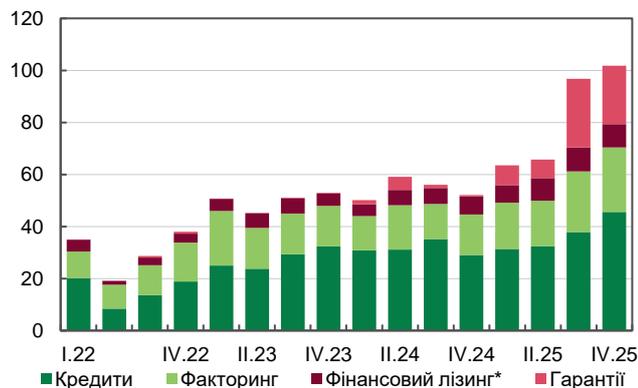
Графік 34. Структура зобов'язань і капітал фінансових компаній, млрд грн

До 1 січня 2024 року в сірій колонці відображено згруповані зобов'язання установ.

У IV кварталі кредитування становило майже половину від загального обсягу фінансових послуг фінкомпаній. Обсяг нових кредитів зріс на 20.4%. Обсяг операцій факторингу збільшився на 6.5%. Після суттєвого зростання у III кварталі обсяг наданих гарантій знизився на 14.6% кв/кв. Також скоротився обсяг фінансового лізингу на 3.4% кв/кв. Уперше з початку повномасштабного вторгнення обсяги кредитування, факторингу й гарантій за 2025 рік перевищили довоєнні показники 2021 року.

Графік 35. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг (за квартал), млрд грн

* З 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

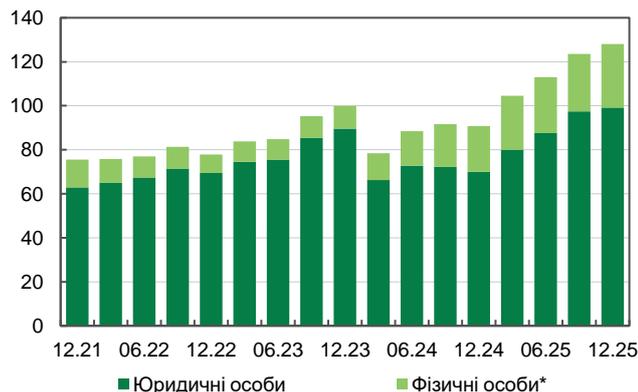
Графік 36. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг, IV квартал 2021 року = 100%

* З 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

Обсяг кредитного портфеля фінансових компаній зростав усі чотири квартали 2025 року. Обсяг портфеля бізнесу збільшився на 1.7% (41.5% р/р), а населення – на 10.7% (39.4% р/р).

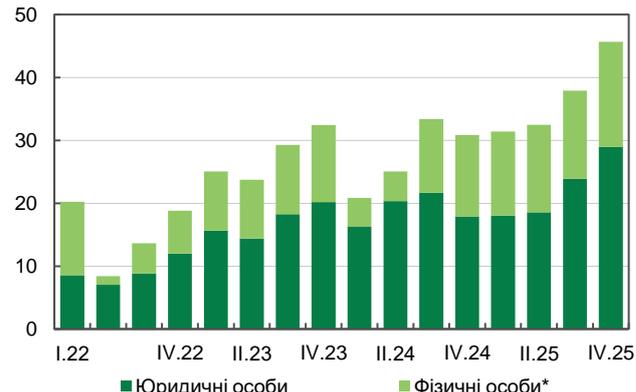
Графік 37. Обсяг заборгованості за договорами з надання коштів у позику, на кінець періоду, млрд грн

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

У жовтні – грудні обсяг нових кредитів зріс на 20.4% (48.1% р/р). Таке зростання забезпечувалося як кредитами бізнесу – приріст на 21.2% кв/кв (62.0% р/р), так і домогосподарствам – 19.2% кв/кв (29.0% р/р).

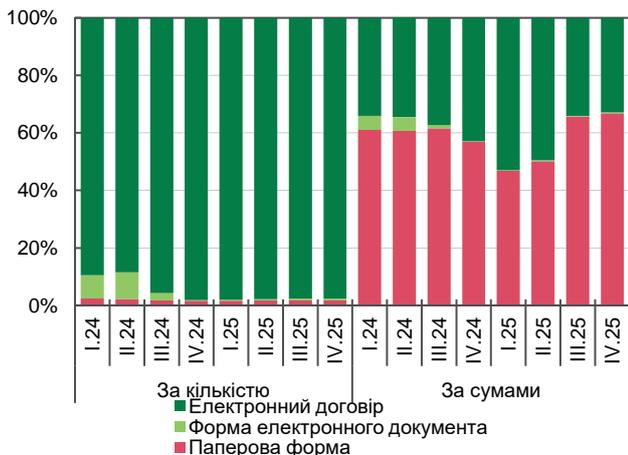
Графік 38. Обсяг наданих протягом кварталу кредитів фінансовими компаніями за видами позичальників, млрд грн

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

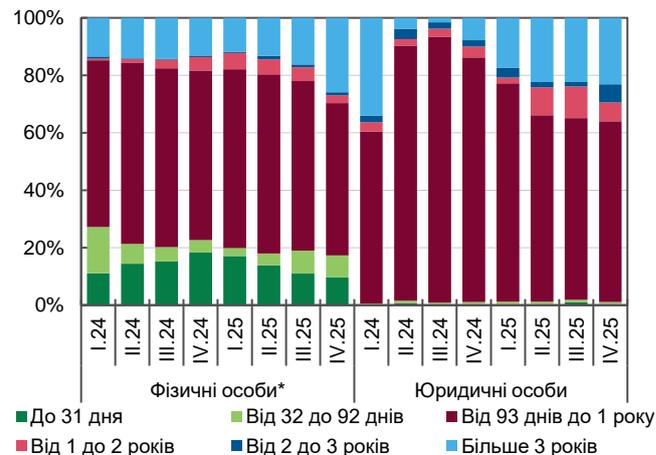
Третій квартал поспіль частка кредитних угод, що уклалися в паперовій формі, зростала за сумами укладених угод.

Графік 39. Частки кредитних угод фінансових компаній, укладених упродовж кварталу, за способом укладення

У IV кварталі строковість нових кредитів знову збільшилася, помітніше – для фізичних осіб.

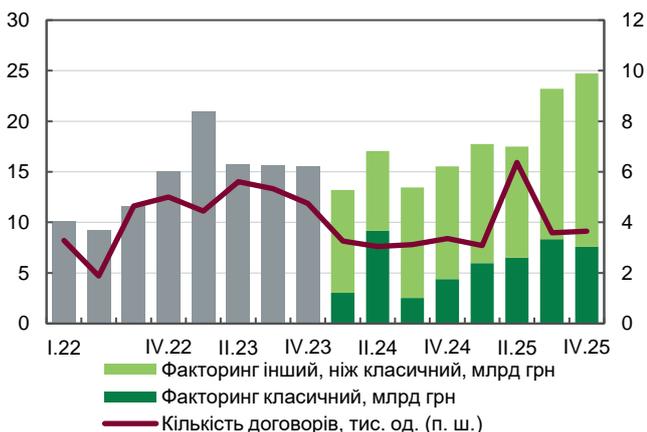
Графік 40. Структура обсягу кредитів, наданих упродовж кварталу фінансовими компаніями, за строковістю і типом клієнтів

* Включаючи фізичних осіб-підприємців.

У IV кварталі обсяг факторингових операцій зріс за рахунок факторингу іншого, ніж класичний. Обсяг операцій класичного факторингу дещо зменшився.

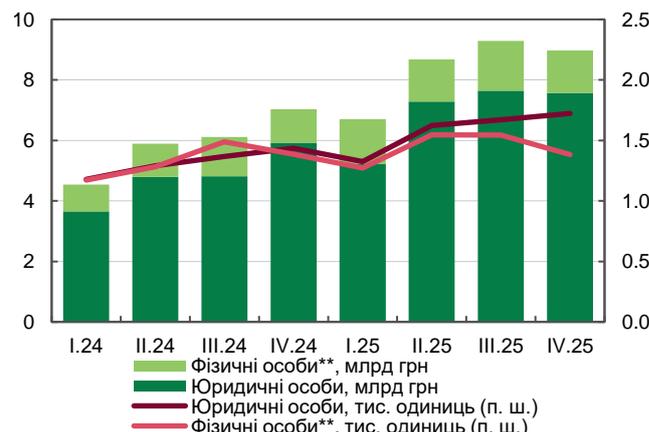
Графік 41. Обсяг та кількість договорів факторингу*

* До 2024 року операції факторингу в статистиці не поділялися за видами. Із 2024 року класичний факторинг – фінансування дебіторської заборгованості підприємства, інший – відступлення права вимоги (цесія), зазвичай купівля проблемної заборгованості за кредитами.

У жовтні – грудні обсяг операцій фінансового лізингу зменшився на 3.4% кв/кв, але був вищий більш ніж на чверть у річному вимірі.

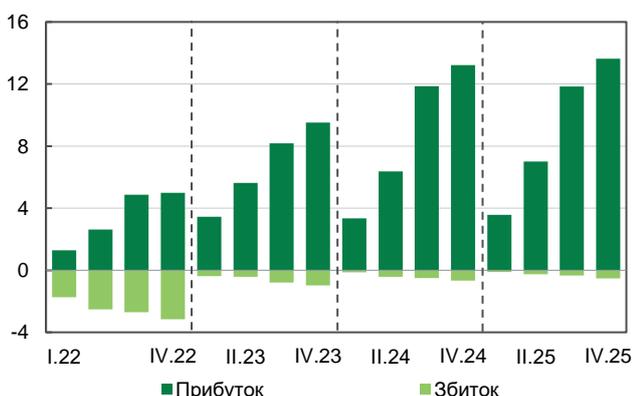
Графік 42. Обсяг і кількість договорів фінансового лізингу*

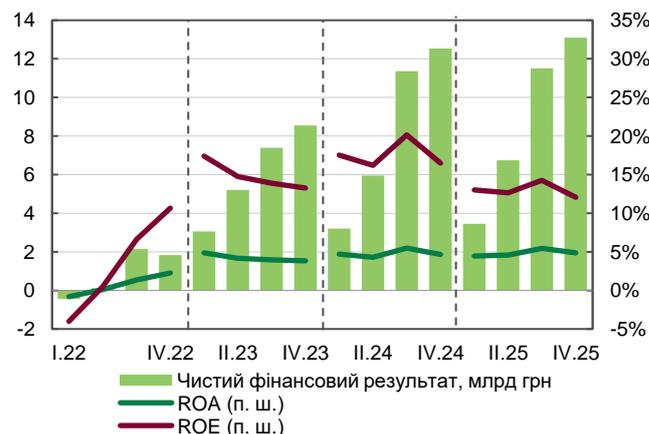
* З 1 січня 2024 року операції фінансового лізингу здійснюються виключно фінансовими компаніями. ** Включаючи фізичних осіб-підприємців.

У 2025 році фінансові компанії отримали вищі прибутки, ніж торік, що є історично найвищими. Більше половини фінансового результату забезпечила державна установа “Укрфінжитло”. Майже 90% фінансових компаній були прибутковими. Показники рентабельності капіталу були нижчими порівняно з січнем – груднем 2024 року.

Графік 43. Фінансовий результат фінансових компаній наростаючим підсумком, млрд грн

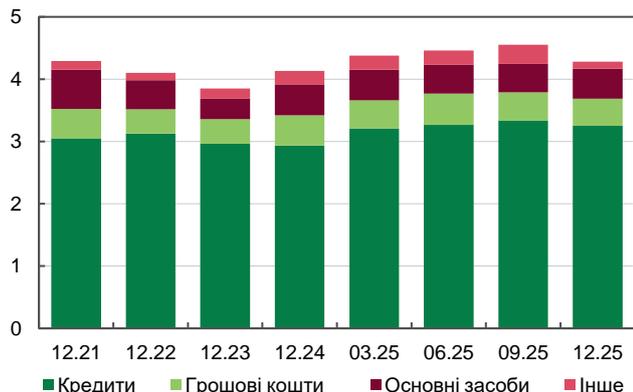
Графік 44. Фінансовий результат (наростаючим підсумком) та показники рентабельності фінансових компаній

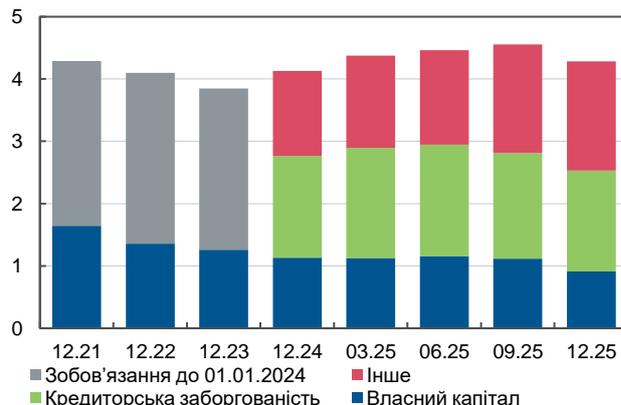
Ломбарди

У IV кварталі обсяг активів ломбардів зменшився на 5.9% (3.7% р/р). Обсяг кредитного портфеля зменшився на 2.7% (10.8% р/р), обсяги основних засобів і грошових коштів також дещо скоротилися. Обсяг власного капіталу зменшився на 18.0% (-19.3% р/р).

Графік 45. Структура активів ломбардів, млрд грн

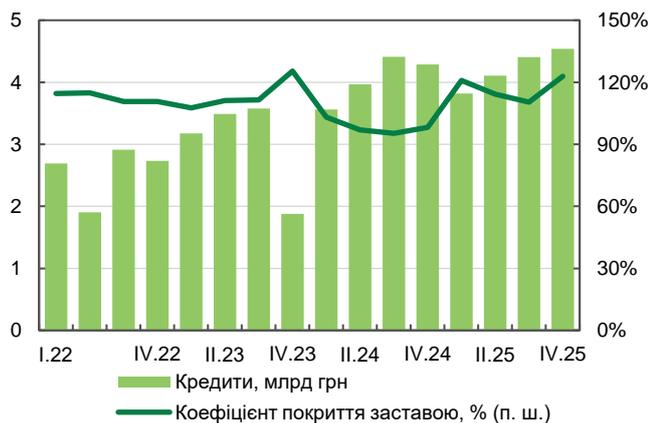
Графік 46. Структура пасивів ломбардів, млрд грн

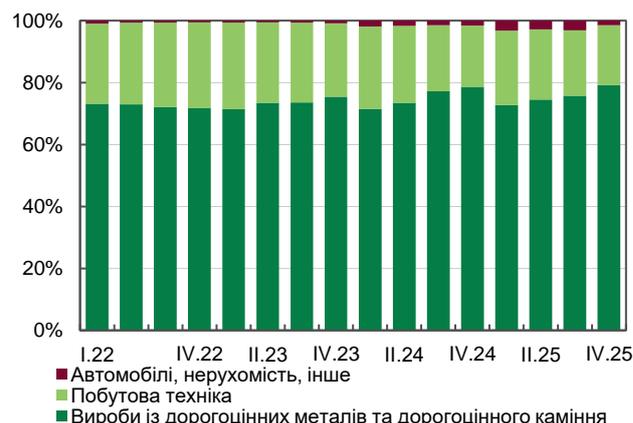
До 1 січня 2024 року в сірій колонці відображено згруповані зобов'язання установ.

Обсяг нових кредитів у IV кварталі зріс на 3.1% (6.0% р/р). Коефіцієнт покриття кредитів заставою підвищився до 123%. Структура кредитів за видами застави незмінна – домінують вироби з дорогоцінних металів і каміння.

Графік 47. Обсяг наданих кредитів ломбардами (за квартал) та рівень покриття заставою

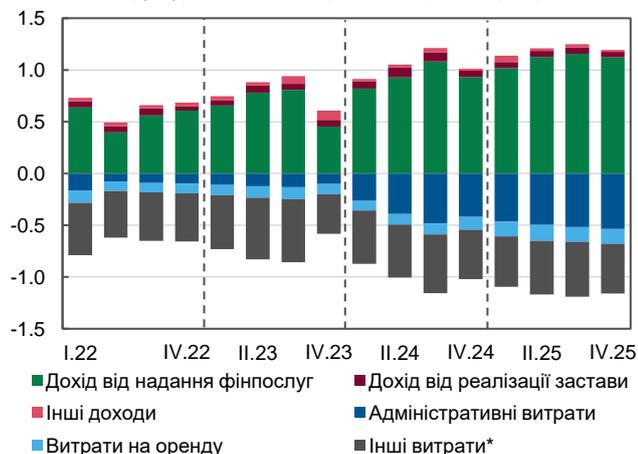
Графік 48. Структура обсягу наданих кредитів ломбардами за видами застави

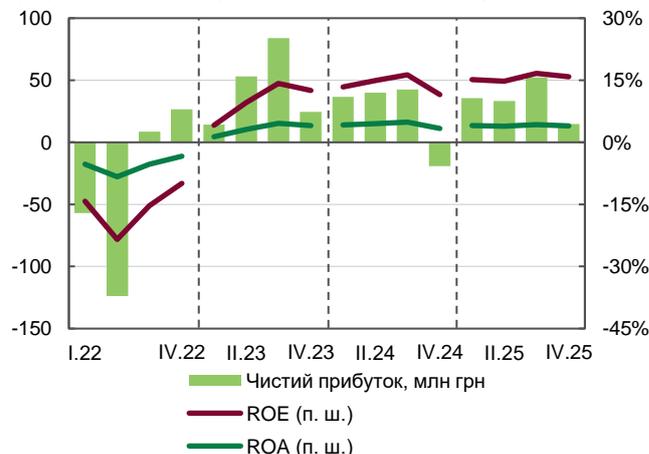
Частка кредитів, заставою за якими є автомобілі, нерухомість та інші види активів, становить на кінець IV кварталу 1.61%.

У IV кварталі доходи від надання фінансових послуг та від реалізації застави зменшилися. Водночас витрати ломбардів зросли, крім витрат на утримання заставного майна – вони знизилися. За результатами IV кварталу сегмент отримав лише чверть від обсягу прибутку в попередньому кварталі. Показники рентабельності активів і капіталу на кінець 2025 року були ліпшими, ніж минулорічні.

Графік 49. Структура доходів і витрат ломбардів, млрд грн

Графік 50. Показники фінансової діяльності ломбардів

* Включають витрати, пов'язані з реалізацією та утриманням заставного майна.

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше. Огляд стосується надавачів небанківських фінансових послуг, діяльність яких регулює НБУ, якщо не зазначено інше. До вибірки належать установи, платоспроможні на кожну звітну дату, що надали звітність, якщо не зазначено інше. Під час розрахунку зміни показників страховиків за період ураховуються дані страховиків, виключених із Реєстру, до періоду, в якому відбулося таке виключення.

Разом зі звітністю за IV квартал 2025 року фінустанови мали змогу уточнити дані звітності за III квартал 2025 року. Через це відбулися ретроспективні уточнення окремих показників. Якщо була зміна в методиці розрахунку показників, це відображено у відповідних примітках до графіків. Перекласифікація складових показників звітності, здійснена учасниками ринку внаслідок переходу на нові форми звітності, також могла вплинути на зміну динаміки показників.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

КАСКО	Страховання наземного транспорту (включно з залізничним)
Коефіцієнт утримання	Відношення чистих премій до валових премій
КС	Кредитна спілка
МСФЗ	Міжнародні стандарти фінансової звітності
МТСБУ	Моторне (транспортне) страхове бюро України
НБУ	Національний банк України
НБФУ	Небанківські фінансові установи
Нетто-основа	З урахуванням впливу перестраховання
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики
ОСЦПВ	Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів
Реєстр	Державний реєстр фінансових установ
Ризикові страховики	Страховики, які займаються видами страхування іншими, ніж страхування життя
Рівень виплат	Співвідношення виплат і премій за чотири квартали, що передують даті оцінки
Страховики життя	Страховики, які займаються страхуванням життя
Страховання відповідальності	Страховання відповідальності, іншої моторної відповідальності, МАТ відповідальності, відповідальності суб'єкта митного режиму та оператора ядерної установки
Страховання здоров'я	Медичне страхування та інше страхування здоров'я
Страховання майна та вогневих ризиків	Страховання майна та страхування сільськогосподарської продукції
CIR	Cost-to-Income Ratio. Співвідношення операційних витрат і операційних доходів
MCR	Нормативне значення мінімального капіталу страховика
Net combined ratio, нетто-комбінований коефіцієнт	Net loss ratio, збільшений на співвідношення суми комісійних винагород, аквізиційних витрат, податку на дохід, податків під час здійснення операцій з перестраховання з перестраховиками-нерезидентами, відрахувань до інших фондів МТСБУ, інших витрат страхової діяльності за вирахуванням комісійних доходів від інших страховиків та перестраховиків і зміни обсягу коштів у МТСБУ до чистих зароблених премій
Net investment ratio, коефіцієнт нетто-ефективності інвестиційної діяльності	Співвідношення суми інвестиційних доходів та доходів від розміщення коштів у централізованих страхових резервних фондах МТСБУ за вирахуванням витрат на управління інвестиціями до чистих зароблених премій
Net loss ratio, коефіцієнт нетто-збитковості	Співвідношення суми страхових виплат, витрат на врегулювання збитків, зміни резерву збитків за вирахуванням доходів від регресів і суброгацій, доходів від компенсації витрат, пов'язаних із врегулюванням збитків перестраховиком, та зміни резерву збитків за вимогами вихідного перестраховання до чистих зароблених премій
Net operating ratio, коефіцієнт нетто-ефективності діяльності	Різниця між Net combined ratio та Net investment ratio
ROA	Return on assets. Рентабельність активів
ROE	Return on equity. Рентабельність власного капіталу
SCR	Нормативне значення капіталу платоспроможності страховика
в. п.	Відсотковий пункт
кв/кв	Порівняно з попереднім кварталом
п. ш.	Права шкала
p/p	Порівняно з аналогічною датою / аналогічним періодом попереднього року
млн	мільйон
млрд	мільярд